

A Középutczában, STEIN könyvke-
reskedésében.

A Szentegyházutczában, a Kendeffi háznál. 487. szám alatt.

Midőn a vén fáknak nyári hajtásai kelletlenül hosszabbak, azaz igen buján nőtek, mint ez a kóvér káposztás-kertekben gyakran megtörténik; ekkor eret kell rajtok vagnyi, törzse- nek, és ágának hejét megmagsogatvány, egyes gyökereit is el kell vágdálni, a földet pedig a törzsek körül felhárnyni, mi a fa termő-erejét bi-

1-ső kérdés. „Szabad, azaz allodialis földnek hogy juthatott birtokába valaki 1848 előtt vármegyei földön?”

Felelet. Vagy első foglalási, vagy királyi adomány jogán, vagy e két módon birtokhoz jutott birtokostól öröklés, vagy szerzemény által, a melyről az öröklési vagy szerzemény-levélen meg kell lenni, vagy a törvény-határozta más bizonyító eszközökkel kell birni.

2-dik kérdés. „A faluknak közhelyei 1848 előtt s ugy azután is kiknek sajátjai és adó fizetett-e e fölök?”

Felelet. 1848 előtt, a Hármas-törvény-könyv 1-ső r. 24. t. és az Appraba Constitutio 3-dik része 29-dik titulusa és a százados szokás, mely a Hármas-törvénykönyv prolog. 12. titulusa szerint, a közhelyek azon részekkel együtt, melyeket valamely birtokos határ-osztály elől elfoglalt is, a behíró földesurak tulajdonai, az antiqua sessiók után felosztattak a földesurak közt, a faluknak is hagyatván tet-szés szerint rész a marha-legelésre, a többi adótló mentesen, mint allodiatura, a földesurak tulajdonai lett; 1848 után az 1854-beli urbéri nyílt parancs 38. 39. és 40-dik §-sa szerint oszték birtok-mennyiség után, a földesurak, volt jobbágyság és a 41-dik §-s szerint templomi személyzet közt. Megjegyzem, hogy itt minden változataiban tárgyalom a nyílt parancs köz-helyek osztályát tárgyzó rendelkezéseit.

3-dik kérdés. „Időmulás után ki juthatott fekvő birtokhoz Erdélyben 1848 előtt?”

Felelet. A nemes birtokos hazafi, mivel törvényeink általánosan csak mint ezek közt fenfőgő birtokszerezési módot tárgyalják; en-nésgyva többek közt, időmulással nem szerez-hettek azok, kik masok nevében birtak vagy ke-zeltek jószágot; nem az idegenek, míg nem ho-nosítottak, s nem végtére, a kilencz százados szokás és a Hármas-törvénykönyv 3. r. 30. t. 3. 7. §-s az Apr. Cons. 3. r. 30. 35. t. s az 1791-beli 26. és 30. prov. art. értelme szerint a nem-telenek, mint a kik fekvő birtokot nem is birhattak, vagy ha, mint némelyek állítják, bir-hattak is, az csak a törvényhozók elnézése kö-vetkeztében történt; hogy pedig időmulással szerezésre jogosítva lennének az utolsók, baj-on hiszem, hogy törvényt hozhatának fel az ellenvéleményük. Figyelmeztetem az egyen-lőség pártolót a H. t.-könyv prolog. 6. t. 13. §. 2. r. 2. t. 10. §. „non de lege, sed secundum eger.”

(Folytatjuk.)

BELFÖLDI LEVELEZÉS.

Sz.-Udvarhely, augusztus, 1858. (Egy au-gusztusi kirándulás I.)—Sz.-Udvarhely városától, mintegy két óra távolságra a Hargita közelé-ben, Kápolnás oláh falu határában van az ugy-nevezett homoródi fűrdő, jó iható és vasas vízé-vel; mindenfelől regényes kilátás, a köszirtek-ről kindt fenyőfák lecsüngő magas sorai, a borsika körülfont ágaival a természet-adta vi-rágok párosulván, bűvös illatot nyújtanak, s édes elegyedésbe keverednek az ottani vendé-gek tarka vegyületén. Ezen fűrdő pár évvel ezelőtt nagyon el volt hanyagolva, rossz lakhá-zak, a kút és fűrdő-helyen minden kerítés, vagy takaró nélkül állott; főleg a fűrdő-hely, ha az ottan mulató vendégek által, zöld ágakkal be-

nem kerítetett, a szél és ácsorgók háttérbe szorításával, a szemérem és becsületérzessel bir-oknak még megfürdeni se lehetett; közelebbi napokban szerencsés valék egy egyszerű med-vevadászat alkalmával egy éjtel ott tölteni; reggel minden dolgaimat elhagytam, siettem megszemlélésre; már első kilépésemkor dagadt keblem, s örömmel tekintém azon csi-nos rendet, mi jelenleg van; a lerakódó lak-szobák helyett kényelmes szállások; a pusztán állt kút, fűrdő-helyek, csinos kerítéssel ellátva, a mostani kor megkívánt ildomoságaival; hol egy ösvényre emlékszem, ott kényelmes sétá-ter, jobbján ifjú fák tenyésznek, mindegyik szál egy-egy századot igérvén magának, színt-egy kíván az ember részt venni ottan, s osz-tozni a betegek társaságában; szóval minden a meglepődésig kielégítő, több család már érzi ezen fűrdőnek jótékony hatását. Ezen fűrdőnek rendbe-hozataláért, kiválólag köszö-neteket méltán kiérdemli járási elnök mg Törkl Mihály ur, ki lelkesen karolta föl ezen fűrdő-nek elhanyagolását, s az ezzel összekapcsolt betegek nyomoru elhelyezését, sietett min-dent folhasználni, és a kényelemig legjobb rendbe hozni, nemcsak, hanem pénz hiányá-ban segéd-kezet nyújtani; köszönet lankadhat-lan fáradsáért, mindazok nevében, kik testök nyugalmát e fűrdőn szokták évenként megúj-tani. Mindazon által nem lehet még nem emli-tenünk a vendégfő drágaságát, hol egy vécso-ra alkalmával nem lehetett egyebet találni, mint sonkát, a portiók kicsinysege igen feltűnő volt, de még csiklandoztatott az azokért fizetni kel-tett 16 pkr., rövid felszámítás szerint egy son-kából 28—30 vendég elégitetteti ki, s bezebelt körülbelül 8—9 pftot. Figyelmeztetjük a ha-szonbérő urat, fordítson a vendégfőre na-gyobb ügyeletet, s ne engedje a már hasznáról híres és kényelmes fűrdőt ezáltal becsére nézve törpíteni, s a haszonbért maga részére keves-bíteni.

Kassay F. Ignác.

Tasnád, július 26-kán, 1858. — Uj járásfő-nökünk fölfogta városunk kereskedelmi helyze-tét, s egy Debreczennel összekötő új utvon-al létesítése végett, személyesen nézte meg a he-lyeket több irányban, mely utvonalon új postai összekötésünk is lenne valamerre. De míg az lenne, nagyon ohajtandó volna, hogy minél előbb állana fel városunkban egy gyorskocsi ál-lomás, mely a Debreczen-nagybányai gyorsko-csi vonalát a Kolozsvár-szilágysomlyóiával, Nagy-Károlynál összekötne, és eképp a Szilágynak s magának Erdélynek is e vonalon nagy emeltyűl szolgálja a kereskedelem, az ipar, gazdaszat és irodalom mezején. Nagy-Károlynál összeköté-tésünk lenne Szatmárnál, mint emporialis hely-lyé való várossal, Nagybanya vidékével. Nagy-Kálló felé a debreczeni, kassa, toraj, mármaro-si vasutal, mely a közforgalmat szerfelett köny-nyitné, s csakis így felelhet meg céljának, a Kolozsvártól Sz.-Somlyóig felállított gyorskocsi-vonal.

A nevelés terén lendületű t nt fel az, hogy az egyházi tanács az igen rossz labon álló leány-iskolához helyett újat építtetni elhatározta; az anyagszerkelet erőlyes főgondnokunk hordatja is rakásra; lesz hát bő és csinos tanteremünk, a tanítónak két szoba, két kamara, konyha és eseléd-szoba. z épület zindelylyel lesz ellátva. Továbbá:

végre-valahára sikerült az iskolai közvizsgát

juliusban s nem mint ezelőtt, elég helytelenül, októberben tartani meg; az examen megtartott tehát f hó 12-kén, a pap, főgondnok, harango-zó és tanítók jelenlétében. Hiába! most szor-gos a dolog, mert nyár van, nem lehet ott ves-zetgetni ilyenkor a drága időt, mikor a széna mar fel van gyűjtve, az aratás pedig mindjárt itt lesz, tehát sok a dolgunk. Hát majd a februári examenben mi lesz a kifogásunk? természetesen az, hogy tél van, hideg van, kár ott fázódni olyan haszontalanságról, mint a milyennek tart-juk mi azt az exament. Tehát azért, hogy az a nevelés kör-li csökönőségünk valamit veszítsen s ujjabból azon lédercz-nyomástól már egyszer megszabaduljunk: hoozon kemény határozatot az inspectoratus; hogy minden oly szüle, kinek az examenen gyermeke van, okvetlenül tartoz-zék megjelenni; ellenesetben fizessen öt garast pengőben, és ha meg nem jelenik, rajta hajtassa fel a hatósággal kérelhetlenül; a kinek szorgos dolga nincs, eljő a ki pedig addig többet akar öt garasnal keresni, az örömet megfizeti a bünte-tést, csak hogy az iskola állásáról és saját gyer-meke képzettségéről semmitse tudjon és halljon. És jó lesz a kifogások ellenében oda működni a lelkész és inspector uraknak, hogy az exame-nek ne a templomban hanem a tanteremben tar-tassanak; a hideg ellen be kell jól fűtetni, így aztán semmi kifogás. Sok haszna van annak, mit fejtegetni itt nincs elegendő térünk.

F. hó 13-dikán lepett meg bennünket zilahi lakos, Diószegi, művész családja egy hangverse-nyével; igazán meglepett bennünket, oly jól esett lelkünknek hallhatni egy művészi játékot, mint kivált idősebb fia hazájától huzamos ideig távolléte után, magával hozott s minket általa bámulatra ragadott. Nagyon sajnáltuk, hogy leg-alább még egy napra meg nem tarthatók őket kis körünkben; de e kedves este, melyen a művész zenei valóságában mutatta be magát nálunk, soká soká élni fog emlékünkből, melylyel a nevezett családot áldás és pártolás kívánata ki-sérétében bocsátottuk teendő körútjára.

Már letarolva áll a mező s rakásokon felszik a búzakalász; letarolatik lassankint az élet, a mi életünk is. A szorgalmas gazda gondosan taka-ritja csürbére az életet; és e földről is ugy taka-ritatik el az élet, mely testünknek eleveiséget adott. Közös a mulandóság édes mindnyájunkkal, ezt mutatja nekünk az életünk álló nem a leg-arányosabb aratási kép. Találjunk vizsgálatást abban, hogy ámbár a Gondviselés kevesebbel ál-dott meg, mint mutató, de az, mi meg van s megmaradt, igen jó, s jóságával a közvárho-zást is meghaladja Tiszta búza termés az egész vidéken aranylag kevés, a rozs középszerű, zab igen silány termést hozott, tengerink két-három araszos. és már kihányta barkáját, növése-ben megvénült.

(Folytatjuk.)

KOLOZSVÁRI NAPLO.

— Ö cs. kir. Apostoli Főlsége születési örömmája városunk népe által illogélon me-günneplve; a nagy nap előestéjén a város fé-nyesen kivilágítva, s reggelén minden egyház-ban buzgó eszdeklések szálltak a világ urához, a dicsően uralkodó Főlség életéért s boldog és szerencsés országlásáért.

* Dr. Haynald, erdélyi r. cath. püs-

pök kegyes alapítványai. A „Siebenbür-ger Bote“ egész sorozatát közli azon kegyes adományoknak, melyeket ő excellenciája, a ré-szere utalványozott urbérkárpótlási obligatiók-ból, tenni méltóztatott. U. m. 1.) F. é. aug. 18-dikán, mint Ö cs. k. Apostoli Főlsége születés-napján, K.-Fejervártól, az irtalmas-nének ve-zetése alatt álló leánynevelde nyitlaltik meg, mely-nek részére ő nmiga következő összegeket aján-dékozott: az intézeti épület fölszerelése végett 9000 frt; az intézeti kert szélesítésére 1600 frt; a testvérek dotatioja, egy 1856-ban tett a-lapítványon kívül, 7000 frt; az intézeti segéd-lelkész megjutalmazására 2000 frt pp. — 2.) A k. fejervári székesegyháznak az eredeti épü-szeti stýlben leendő helyreállítására 12,000 frt pp. — 3.) Az ő exéja által 1853-ban felállított, s az egyházmegyei papság által lelkesen felka-rólt egyházmegyei fiu-seminarium alapjának gyarapítására 10,000 frt pp. — 4.) A r. cath. leánynevelés terén szép előmenetelt tanúsított Orsoly-a-kolostor részére Szebenben, az előbbi éveken adott 7000 frthoz, most még 3000 frt pp. — 5.) A tordai r. k. iskola fölszégelésére 2000 frt pp. — 6.) A Csik-Somlyon újonnan fel-állított tanintézet részére, az eddig átadott 8000 frton kívül még 4000 frt pp. — 7.) Egy r. kath. templom, egy kath. papi lak és egy iskolaház építésére Holczmábyban 12,400 frt pp. — 8.) A loczmányi kath. lelkész, és tanító dotatiojával 15,000 frt; a templomi napi kiadások fedezésé-re 1000 frt pp. — 9.) A gyengén díjazott papok fizetésének emelésére Sárpatok, Kaal, Moes, K-Kapus, N.-Sink, és Szeredahelyben összesen 14,000 frt pp. — E nagylelkű adomány tehát összesen 93,000 pft. tesz, melyhez ha hozzá-adjuk a templomok és iskolákra eddigéig adott 67,000 pftot is, ez nem kevesebb mint 160,000 pftnyi összeget ad, melyet ő exéja csupán hat évi rövid idő alatt az erdélyi egyházmegyének, hazának és emberiségnek szentelt.

— A lembergi cs. kir. tartományi törvény-szék előtt egy, nagyobb részt tanulók ellen f. hó 2-kán megkezdett fölszégzési per, f. hó 5-kén hozott ítélettel befejeztetett, s a legidősb, ki a 20 évet betöltötte, halálra; a többiek évig tartó, a legifjabb — 14 éves — egy havi fog-ságra ítéltettek, mely ítélet kegyelem után Ö cs. kir. Apostoli Főlsége legmagasb színe elé terjesztetett.

— Chesterben, Angolországban, a napok-ban tartott gazdasági gépkiallításán négyféle gözeke volt jelen; kettő közülök, t. i. Boydel és Fowleré, sikerültnek mutatkozik. Az első magának vaspályát rákó gözzépgélt járván be a földet, 9 kével; a második a föld két szélén felállított gépezettel, a földön sodrony-kötelek segítségével ide s tova vont 5 kével dolgozott. Nagyszerű reform vár mezőgazdaságunkra, miután ekképp a gözeke többé nem csupa eszme, hanem sikerült valóság. (P. N.)

— Bizonyos Dr. Dubois, szerzője egy a dohány élvezése ellen irt műnek, a francia népnek borzasztó dolgokat jósol a mind inkább harapódzó dohányzás általmas szokás követ-keztül. „A francziák, ugymond, már is elég-gé el voltak satnyulva, szigorodva. Most pedig éppen közel vannak ahhoz, hogy kretinekhez vagy orang-utangokhoz legyenek hasonlókká. S ezt egész komolysággal állítom; mert én ab-ból a feltévesből indulok ki, hogy maholnap minden férfi, minden nő és minden gyermek

zonyosan meghozza. A beoltás ilyenkor is jó szolgálatot teszen.

(Vége következik.)

EMMA.

Regény.

Írta gróf LÁZÁR KÁLMÁN.

(Folytatás.)

XVI.

— Remélni kezdék a jövőben, hanem az nem soká tartott.

Néha, mint tiszta csöndes éjben az égen to-va uszó kis sötét felhőske, vagy egy varálta-nal, sebesen fellobbanó és eltűnő villám, czi-kázá át lelkeket egy-egy fájó érzet.

Nem sokára ismét háborogni kezdett ziv-em, és izgult lelkiállapotban minden, mi Em-mát környézte, — még a holt tárgyak is, — győresemre szolgáltak. Annak előtte kedves volt előttem minden tárgy házunknál; ez idő óta bossúsággal töltött el; még a butorok láttá is. Láttukra önkénytelenül kérdem magamtól, vajjon nem volt-e valamelyikök tanuja szerel-mének; vajjon látásuk nem idéz-e benne édes emlékeket elő a multból? — Mintha házunknál minden tárgy meglevenült volna, hogy kinzó befolyását gyakorolja reám. Ha Emma mellé ültem, ha átkaroltam, a kaminon levő szobrecs-kák gúnysan integettek, a kimerített kettőgő óra komoran intett: „Vigyázz, ne higgy neki,“ — a feuer rózsza, mit hajlonadéki közé tűztől, azt susogta: „Engem azért kedvel, mivel Tar-nay nagyon szerette, hogy virágokkal ékítse magát.“... A kis gerle is kalitkájában nevetni kezdett, és én izgultam, szökelem föl helyemből.

Kinevettem magamat, hölcselkedni kezdtem, és boszankodtam képzeltégimért. De a hideg ész meg fogja-e valaha gyógyítani, vagy leg-alább enyhíteni a beteg szívet?...

Néha sikerült lecsillapítani izgultságomat, de lelkem mégis nem találta meg az egyen-súlyt, és hol ide, hol oda ingadozott. Emma szerelmének annyi jele, s főleg azon körül-mény, hogy ő szerelm nélkül nem akart férj-hez menni, és később volt annyit koczázatni, mintsem e lépést tegye, mi a nő, ha nem is bélyegzi meg a világ szeméi előtt, de tagad-hatatlanul ellenkezik a nőiesség, szemérem és becsület fogalmaival, mondom, ez meggyőzőtt a felől, hogy benne fölzaklatlanul szunyad-nak még a szenvedélyek, hogy felette eszmé-nyi szerelemről áthatott szíve uralkodik.

Ilyen gondolatokra átmelegültem. Tele sze-relemmel öleltem meg, és neveztem: „Éltem anyának.“ De egyszerre leslökoltak karjaim, a forró csók megfagyott hidegűlő ajkaimon. Eszembe jutott, hogy egykor éppen oly epedve, szeliden tekintett Tarnayra is, és a kamin szob-rocskái ujból oly gúnysan látszának felem in-teni. Önkénytelenül kérdem magamtól: a „mult után nem jogosan feltek-e a jövőtől? Hihe-tek-e szerelmében?“ Ésa felelet nagyon cüg-gesztő volt. El kezdtem kétkedni a jövőben, miután a jövőbe nem megyugodtam.

Ez meggyőzőtt, hogy körében nyugodt, elé-gült soha nem lehetek. Szerelmem volt az alap, mire jövőm boldogságát építem; de ez alap, ha nem is volt egészen megsemmisítve, de erő-sen megingatva.

Akként jártam, mint azon ember, ki min-denét háza köré gyűjti, és a ház mindenestül lángok martaléka lesz. Pusztulásának látta két-séggé ejti, és mégis a helyet, mely egykor oly beccses volt neki, de mely a jelenben csak nyomorát juttatja eszébe, — nem bírja elhagyni.

Én is küzdtem meggyőződéseim ellen. Gyak-ran összerázkódtam, reá tekintve; és mégis, hogy a mult emlékével elmámoríttam szívemet, összekulcsolt kezeikkel, arcomat kebelére rejt-ve kértem: „Szeress, szeress, mert lángoló, emésztlő szerelmed nélkül el vagyok veszve.“

Láttam, hogy ilyszérű kifakadások a sze-gény hölgynek szenvedélyt okoznak, és meg-szánva őt, minden erőmet összeszedtem, hogy előtte vidám, nyugott, elégtűnek tünjek föl. De lehetséges volt-e ez, mindön minden gon-dolatom fulánkkal birt? Aztán azon törekvés, való gondolataimat, zaklatott kedélyállapot-mat előtte elrejtjen, folytonos feszültségben tar-tott, mi végre is lehangozságnak kelle, hogy helyet adjon.

Sokszor óráig ültem mellette, és küzdés-ben kifáradt lelkeket nem birtam csüggedt zsi-badásából kifeléjteni. Minden törekvésem eredmény nélküli volt. Ajkamon a mosolyt, az azt rögtön követő komorság, szavamat a hideg hang nyomban meghazudtolák. Emma észre-vevő ezt, és a mikor szerelmről szóltam, mo-solyt erőszakolt ajkaira, csókjaival árasztott el, de végre legyőzötve való érzelmei által, (mert hogy akkor szeretett, hiszem,) zokogva borult keblemre.

Az ily jelenetek nem maradtak hatás nél-kül reám, a nélkül azonban, hogy határoza-tomat megsemmisíteni képesek lettek volna. Ez, ugy látszik, meggyőzte őt a felől, hogy ke-délyem nem nyeri vissza nyugalmát, irántai gyöngédebb érzelmem pedig mindinkább enyé-szik, de a részvét, szájalom, és adott szavam nem engedik, hogy tőle elszakíthassam ma-gamat.

Ebben mintegy igaza is volt, habár pirulva kell elismernem, több erőt tulajdoníta nekem, mint mennyivel birtam, mert én elhatároztam, őt elhagyni. Azoiban arra, hogy egyszerre

szakítsak vele, nem volt erőm, se szándékom. Még nem hamvadt volt el szívbennem a szerelem annyira, hogy egyedül magamat, jövőmet te-kintve, iránta gyöngédtelem legyek. Célom volt ügyeim rendezése, avagy valamely más alkalmas ürgy színe alatt, őt bizonyítalan időre elhagyni. ... Ki tudja, vajjon nem feled-e el? És ha hű is marad hozzám, a világ el fogja az egészet addig feledni, vagy legalább termé-szetesen találandja a szakítást, és így neki, nem lesz oka félni ítéletét, mi legfontosabb en-gem sújtat.

Mikor távozási szándékomat tudattam vele, megragadva kezemet, lágy, busongó hangon mondá:

— En távolléted alatt feledni percze se foglak, és epedve várlak vissza; de ha a távol-ban érezni fogod, hogy boldogabb lehetsz nél-külem, percze se habozz; bizz sorsomra. Oh, én emlékezem jól, miket mondál régebben a szerelem nélküli házasságokról; tudom, meny-nyire utáld az ily szövetséget, minek okozója egyik vagy másik részről érdek, szövetségese képmutatás. Én tudom, mily iszonyu lenne read nézve, ha szánalmad által ily helyzetbe sodortatnál bele, és épp azért, ha elég rossz lennék, téged annak kitenni akarni, nem len-nék méltó rá, hogy értemet ily áldozatra hatá-rozd el magadat. Ne feledd távolléted alatt sza-vaimat.

Még pár napot mulattam körében, mialatt sokkal nyugodtabb valék. Kibékültem a törté-nendő szakítással, minek ugys előbb-utóbb meg kelle történnie.

Bár megtörtént volna az akkor; de a sors másként akarta....

Emma e pár nap alatt mintha átváltozott volna.

(Folytatjuk.)

hozzászokik a dohányzásához. "Egy tisztos öreg tanárnak is Kolozsvárt már két évizedt előtt az volt fájdalmas meggyőződése, hogy „nem telik el egy század, s az egész világ pipász lesz."

— A Hunfalvi Pál szerkesztése alatt megjelenő „Magyar nyelvészet" III. évfolyam VI. és utolsó füzeté is elhagyta a saját. Szerkesztő ezen utolsó füzet homlokán előzetési felhívást intéz a közönséghez a „Magyar nyelvészet" IV. évfolyamára, mely, mint eddigéig, úgy ezennél is a magyar nyelv tudományos ismerését és művelését, részint a remek, azaz a görög és latin nyelvtudományt tűzi ki feladatának. A jövő évfolyam is legalább 30 ívet fog adni, nagy 8-adrétű öt éves 6 füzetben. Előzetési ára postai bérmentes szétküldéssel 5 pft, vagy az új pénzben 5 ft 25 új kr. Régi pénzrel vagy új pénzzel, mindegy a szerkesztő urnak, csak járuljanak lelki áldással tetézt asztalához minél többen, legalább azok közül, kik komoly, főbejáró tárgyakkal is szeretnek foglalkozni, vagy mulatozni. A magyar nyelvészet pedig valóban főbejáró vagy legalább nyelvbejáró tárgy minden jó magyarra nézve.

KÜLFÖLD.

Anglia. — A tengeri táviratok vonal sikerülte fölött Londonban általános az öröm, annál nagyobb, mintán jó rég lemondtak a reményről, hogy e művet az eddigi uton és az ekkorig alkalmazott gépezettel végrehajtani sikerülend. A várakozás eredmény nem csak a részvényeseket, hanem magukat az Agamemnonon levő mérnököt is meglepte, az elemek, mint látszik, összeesküdtek nagy vállalatuk ellen, s július 18-tól 31-kéig a legellenkezőbb szelekkel kelle küzdeniök; 29-kén meghabosított történt a gépezeten, az „Agamemnon"-nak meg kelle állapodnia és javításokat tennie. Csak augusztus 4-kén csendesedtek le az elemek, s a munka a Valentia öböljéig könnyen ment végbe. A két hajó mint már jelentve volt Newfoundlandból Irlandba távir egymásnak; azonban feszülten várják, hogy mily gyorsasággal. Ha mint gyanítják az alattság hossza a gyorsaságot csökkentené is, úgy hogy egy perc alatt csak öt vagy három szót lehetne az oceánra át távirni, az eredmény mégis igen hasznos lenne. Az atlanti távirat társulat Valentia-ból egy telegrammot tesz közzé, mely szerint az Amerikával távirat összeköttetés tökéletes sikerülte valósul, bárha még néhány nap elmúland, míg a Niagara fedélzetén lévő íreszközök fölláttatva és működésbe lépve lesznek.

A „Times" felhasználja az alkalmat e műnek Cherbourggal összehasonlítására. Kiemelvén az új közlekedési eszköz előnyeit, s azon lehetőséget, minden perczen tudni azt, a mi az összes brit gyarmatokban történik, így szól tovább: „Tegnap a birodalom megszállásására több történt, mint bármikor államférfiak bölcsesége, törvényhozásunk bőkezűsége vagy gyarmatosaink lojalitása által eszközölhetett. A Canada és Anglia közti távolság megszűnt. A mi a kölcsönös közlekedést és értesítést illeti, az oceán mintha kiszáradt volna, s mi valóságban úgy mint óhajlásainkra nézve ugyanazon egy országgá lettünk. Azon állást se tekinthetjük közönynyel, melybe bennünket az atlanti távirat a nagy amerikai köztársaság irányában helyezett. Ez az 1775-ki nyilatkozványt félig ismét nem történeti tévő, és sokat tett arra, hogy minmagunk dacára belőlünk ismét egy népet csináljon." Azután így folytatja: „Szerencséseknek tartjuk magunkat, hogy Angliának volt fontartva, egy vállalat, mely az egész emberiségre nézve oly mély érdekű, egyesülve az amerikai néppel, végrehajthatni. Vajha azok, kik most Cherbourgban összejöttek, hogy a romboló művészet egy új fejleményét és egy oly várnak fölszentelését megünnepeljék, mely francia vallomás szerint is szigeteink függetlenségét és jólétét fenyegeti, — vajha gondolkodnának ezen mű valódi természetéről, fordulnának a gyilkosság és rombolás szolgáljává lealacsonyított tudománytól azon tudományhoz, mely természetes és legitim hivatásának fogva az egész emberiség kibékítője és felvilágosítója. Egy katonai monarchia alapította Cherbourgot; politikai közélet és kereskedelmi vállalkozó szellem

keltette életre a tengeren túli táviratát, s az összehasonlításnál valóban nem kell elpirulniok."

— Az alsóházban, a parlamentelnapolása előtt, a többi közt egy nevezetes interpellatio fordult elő a nápolyi ügyben. Duncombe (radikal) a többi közt így szól: „Szinte két éve telt, mióta a diplomáciai közlekedés a nápolyi kormányval megszakasztott, s én szeretném tudni, vajjon e tekintetben semmise változott vagy nem sokára fog-e változni? Én e kérdés ezen pillanatban igen korszerűnek találom, mint-hogy Angol- és Franciaország uralkodói találkozni fognak, s királynőnköt peerek és alsóházi tagok kísérendik oda. Én azt vélem, miszerint, ha ő felsége miniszterei egyetlen szót intéznének uralkodójához, a két uralkodóra nézve az intésül szolgálva az ünnepélyek és vigalmak közt Olaszország ügyeit se feledni. A francziák császárjának az ily intés nem volna ellenére. Disraeli: A kérdésből nem veheti ki tisztán, vajjon az interpellans a Nápolylyal való diplomáciai viszonyok viszonti fölvetését ohatja-e vagy pedig attól tart, vajjon abban bizonyítékát látna-e Angolország rokonszenvének a külföldi absolutismus vagy ennek ellenkezője iránt. Ő csak annyit mondhat, miszerint ő felsége kormánya azon nézetben van, hogy a diplomáciai viszonyok megszakítása két állam között azon lépések közé tartozik, melyek nem csak szerfett alkalmatlanok, hanem egyszersmind csak fontos okok által igazolhatók. Mi Nápolyt illeti, talán némely dolog nem történik, ha ő felsége a nápolyi udvarnál egyenesen képviselve volna. Az Angolország és Nápoly közti viszonyok egészen rendkívüli természetűek, mik nevezetes eseményekben mutatkoznak, például a „Cagliari" elvétele által előidézett alkudozásokban, mik Angolországra nézve örvendetes módon végeztek. A Nápolyhoz diplomáciai viszonyokról e pillanatban nem mondhat egyebet, minthogy azok viszonti összekapcsolása kétség kívül kívánatos volna.

— Érdekes tudni, mint fogják fel az Angliában tartózkodó francziák is a cherbourgi ügyet. Az orleanisták azt hiszik, hogy az események ellenállhatatlan folyama Franciaország belsejében a „harmadik Bonapartét" háborúra fogja szorítani, ez áron pedig Europa legitim uralkodóházainak aligha lesz kedvök, az új dynastiát újabb tíz évre megerősödni látni. A coalitio ennél fogva, s a Bourbonok visszahelyezése elkerülhetlenné lett. Az orleanistáknak egy Londonban megjelenő közlönye a „Tamise" nem sokat titkolódik a Párisi gróf ebbe politikájával. „A kormányzat — ugymond, — a melynek Franciaország jelenlenn alá van vetve, elkerülhetlenné teszi: vagy háboru, vagy forradalom... Franciaország remél. Király és nép egyaránt érzik az elválás keserű bánatát, s könyezve fogják egymást viszontüdvözölni. Az óra közelg. Tudósításaink vannak nem csupán a nép hangulatáról, s a közvélemény teljes újjáéledéséről. Az 1830—48-ki időszak, a munka, a haladás évei ismét bekövetkezendek, helyet foglalandók ott, hol jelenleg egyesegedül az elnyomás hatalma honol.

Az orleanisták ezen vágyai, mint a „D. A. Z." londoni levelezője írja, oly jelenségeken alapulnak, melyekre lehet valamit építeni. A legközelebbi orleanista congressus a malverni függőben veszélyes lesz a tuileriáknak, mert nem leendő — mint Frankfurtnak volt, — csak üres legitimista demonstratio, hanem lesznek kézzelfoghatóbb eredményei is. Ez eredményekről azonban a fentemített levelezőnek ezennel nem szabad többet mondania.

A mi a francia köztársaságaiakat illeti, ezek az „Anglia elleni állandó fenyegetéssel," a normandiák Sebastopollal tökéletesen egyetértenek. Lajos Napoleon, úgy mondanak, saját érdekében dolgozva, önkénytelenül a legközelebbi köztársaságról gondoskodik, védelmi, s megtámadási állást szerezvén neki legfélelmesb ellensége, Anglia ellenében.

A legközelebbi köztársaság politikája ugyan a forradalmi propagandaháboru politikája lesz, részint mivel a párisi proletáriusok tömegeit, a kik a köztársaság legveszélyesebb ellenei, a határon túl kell szállítani, részint mert Franciaországot „köztársaságokkal" kell körülvenni, a mi egyedüli mód, hogy magát a külföld irányában fentartsa. Angolország csak úgy ellene lesz ezen politikának, a mint ellene volt az első francia forradalom idejében, s ekkor aztán jó hasznát veszik majd a cherbourgi, bresti, s lorietti biztos helyeknek.

A köztársaságiak egyebiránt Europa conservatív érdekeiből folyó intézkedések nézik a cherbourgi találkozást. A királyné azért megy oda, hogy Europa bérzeit Franciaország hadi készülődései iránt — melyek első sorban a forradalmat illetik, — megnyugtassa. Cherbourgban a szárazföld felőli erődítései, a párisi ut, s a vaspálya irányában emelkedő erődök sora eléggé bizonyítják, hogy Cherbourg stratégikus rendeltetése szoros kapcsolatban van azon nagy hadi tervekkel, melyek az európai kormányok közvagyonává lettek. A mig Lajos Napoleon a közérdeket folytatja, áldozatokkal is fentartja a polczon; mihelyt Franciaország ellene fordul, Franciaország, nem pedig a Bonaparte-család iránt lesznek tekintettel. Így közlik ezt a „P. N. és P. L."

A parlamenti ülészakok befejezése után az alsóházi képviselők számot szoltak adni illető választóiknak. E számadást ezáltal a radikal Fox valamennyi tagnál elebb tette meg. Mindjárt harmadnapra a parlament fölmozgatása után négyülést hirdetett Oldhamban, hol is beszédét a legzajosb tetszéssel fogadják. E beszédből közöljük elejét és végét.

Eleje így hangzik: „Nagyon örülök, hogy itt vagyok, nem pedig, mint mások, a királyné kíséretében Cherbourg felé. Cherbourgban Franciaország szárazföldi, s tengeri hatalmát bámultam volna, a hatalmat, mely Európát nyugtalanságban tartja, melyre jelenleg alkalmasint Oroszország tart számot Törökország felosztását illető terveiben; mely Ausztria féltékenységet költi fel Olaszországban; mely a belgákat Antverp megerecsítésére indítja, minket pedig külön csatornai hajóhad költségeinek viselésére kényszerít. De én itt azon hatalom előtt állok, mely Angliát mostani nagyságára emelte, a nép előtt, mely a háboru ereje, s mely, ha netalán ellenséges beütés fenyegetné hazánkat, be fogja bizonyítani, hogy egy szívvel lélekkel fölkelünk, s szabadságunkat és jogainkat megvédjük. Ifjúságomban Franciaország osztá a nemzeteknek a jelszót, Franciaország vala minden országok számára a szabadság, egyenlőség s testvériség apostola. Most ellensége a szabadságnak és egyenlőségnek, s kevés rokonszevet tanusít valami nemes iránt, a mi Európában még fenmaradt. Egykor egész Europa ellenében fegyverben állott függetlenségeért; most a kényuralomért ránt kardot, bárhol üsse is az föl fejét, s a hova csak lábát teheti, eltapossa a szabadság minden szikráját. De bizonyosan nemesebb hivatás várja még ama nagy és vi-tóz nemzetet, mely az emberiség ügyeért oly sokat tett, s számos tévedései dacára oly nagy képességet bizonyított a haladás előmozdítására, a minőt ennek megakadályozására sohase fog kifejteni."

A beszéd vége következő:

„Habar Palmerston letaszítottuk, Derby lordot csak azért tartjuk meg, mert jobb nincs. Kár, hogy Stanley h. kinek nemes jellemét, s fenkölt lelkét senkise vonhatja kétségbe, nincs az ő szellemével rokonabb környezetben. Jelenleg az összetartás ereje hiányzik az alsóházban; legjobb bánta a mostani névleges kormányt nem bántani, míg csak némi kilátás nem nyílik, hogy igazi bizalomra méltó miniszteriumot lehet alkotni."

— „Neptun" Lloydgözs Bombay- és Kalkuttából jul. 3-dikáig terjedő híreket hozott. Ezek szerint Gwalior visszavétele után az ottani fölkelők még 15,000 főből al-

lottak. Alsó-Bengália nagyon szét van zúlván. Nena Sza hib elfogatása nem valószínű. Lugard tbok visszatért Angolországba. Az Andaman szigeten 82 meg-szókölt, s ismét kézre került fegyenczet akasztottak.

— A Times jul. 4-dikéről szóló kál-kultai sürgönye szintén jelenti Lugard tbokról, hogy betegsége miatt lemondott. A gwaliori fölkelőkről azt mondja, hogy utban vannak Burtpur felé. Az Umer-szing alatt álló fölkelők közül sokan visszatértek. Tirvan bevételre valószínű. Man-szingot Sagurban ostrom alá vették.

— Honkongból jun. 22-dikéig terjedő hírek érkeztek. Az európai meghatalmazottaknak már voltak tanácskozásai két sinai biztossal Tienczinben. Chassiron újabb utasításokat hozott Gros bárónak. Kantonban a batorságtalanság, s az orgyilkosok merészsége növekvő félben volt.

— London, aug. 10. A „Times" nek Valentia-ból jelenti, hogy Newfoundlandból már egész tételek táviratozását kezdték meg.

— A New-Yorkból érkezett gö-zös m. hó 29-ig terjedő tudósításokat hozott. Ezek szerint, a morim onok Utah-ba vonultak vissza. Zuloaga (Mexicóban) lemondott, s elhagyta a várost.

Olaszország. — Cavournak Plombiärsben volt látogatásához sokan fellengő reményeket kötnek, s a szárd miniszternek a császárral tartott bizalmas tanácskozását bevezetésül tekintik a cherbourgi találkozáshoz. Ez nézetek szerint nem maradhat siker nélkül Olaszországra nézve, — és a Cherbourgban megújított angol-francia szövetségben egyik pont, Piemontnak ér-deke. Nagyon csínálnak abból is, hogy Cavour a porosz herczeg által nagy kitüntetéssel fogadtatott. Baden-Badenben, s hol Manteuffel báróval hosszas értekezletet tartott. A badeni látogatás, — írja az „Ind. b." — megpecsétli a Poroszország és Szardínia közti szívélyes egyetértést.

Mimegengedjük, — mond a „P. Lloyd" — Cavour grófnak személyes diadalait; de a mi az általa ápoló olasz politikát illeti, ennek órája, úgy látszik, hogy még meglehetősen messze van. Egyfelől ugyanis azt jelenti, hogy a nyugati hatalmak közlebről ismét diplomáciai összeköttetésbe lépének Nápolylyal, másfelől pedig Párisból azt írják: „Egy dél-németországi udvarnál levő francia követnek nem rég az ottani külügyminiszter kijelenté, hogy kormánya el van szilárdan határozva Ausztriának segédkezet nyújtani, ha Szardínia, s az ezzel szövetező forradalom által Olaszországban megtámadatnék. Önként értődik, hogy a francia követ ezt legott jelentette Párisba.

Az „Östr. Ztg." szintén úgy beszél e tárgyban, hogy Szardíniának, ha nagyot hall is, nem lehet meg nem értenie. „Nines olasz kérdés!" — mond e befolyásos lap. Ha ilyet akarnának csinálni, az minden egyéb felelet nélkül maradna, az ágyukén kívül, s ezt nem idézhetik előkönyvelmüen. Az olasz kérdést felvetni, min-denek előtt, senkinek se áll jogában, s ha mégis elő akarnák idézni, nincs tehetségben, mert azt Ausztria, mely abban leginkább érdekelve van, nem akarja, s tudta és akarata nélkül nem szabad egy oly államról beszélni, mely szükség esetén 600,000 szuronynyal felelhet."

— Úgy látszik, hogy Genuában a radikál párt ismét nagy tevékenységet fejt ki, miért is a kormány a hatóságoknak a legnagyobb elővigyázatot és legéberebb őrködést ajánlotta. Hogy a lapok által emlegetett körlevél, mely a határszéli és vámbihatali hatóságokhoz küldetett, s melyben ezeknek meghagyatik, miszerint ügyeljek, hogy technikai czélok ürügye alatt az országba bombák, és pokolgépek be ne hozassanak, így, mondják, a dologban mennyi legyen igaz, vagy költemény, a lapok levelezői az iránt felvilágosítást egy-átaljánban nem adhatnak; annyit azonban egész bizonyossággal mégis állíthatni, hogy Genuában a legkalandosabb híreket terjesztik. Így a többek közt beszélnek, hogy egy

Nápolyba menendő muratista-érzelmű expedíció van készülében, s hogy ezen célra jelentékeny eszköz és segyerkészlet vannak már készen. — Különben mondják azt is, hogy közelebbről Genuában Mazzini látta. — Az „Italia del Popolo“ Mazzininak Róbert urhoz, az Agliában, Manchester mellett Rochdaleben létező olasz nemzeti bizottság titkárához, szóló levelét közli, melyben az angol népnek Olaszországnak köztársaságá tételeben való közreműködése kikérte, és az olasz nemzeti párt, mint a mely legnagyobb részben az olasz városokban levő mesteremberekből van összeállítva, előterjesztetik. Ezen körülmény, hozzá véve Mrs. Marco (másként Miss White) Prestonban tartott előadásait, és azon meetinget, mely Hodgének viszályozata ünnepelésére Gladstonburgban tartott, oda látszik mutatni, hogy a mazzinisták a jelen pillanatban szemüket jobban inkább Angliára vetik.

— Bolognában még mindig egy zsidó családnál történt gyermekrablásról beszélnek, mely a római inquisitio folytán eszközöltetett. A hitvallató törvényszék azon ürügy alatt kerítette a gyermeket hatalmába, hogy az titokban megkereszteltetett, és daczára annak, mégis a zsidó vallásban neveltetett fel. A szülőknek minden fáradsága, hogy gyermeküket visszakapják, hasztalan maradt, s azon választ nyerték, hogy a gyermek az inquisitio hatósága alá esett és a szülőknek csak az esetben adhatik vissza, ha ezek is magokat a keresztény vallás felvételére határozzák el. Ezen eset az Egyházi-államban levő összes zsidóságnak nagy aggodalmat okozott, mint-hogy a zsidó családok nagyrészen keresztény nősülédek tartanak, kiknek igen könnyen eszükbe juthat, a dajkálásukra bízott zsidó gyermekeket titokban megke-

reszteltetni, vagy megkeresztelni, és a dolgot ezután a törvényhatóságnak feljelenteni. Az egyházi államban van ugyan egy titoktartó kiadvány, mely keresztényeknek zsidóknál szolgálatba lépni tiltakozza; azonban, mint minden általános törvény, úgy ez is csak igen kevéssé vetetik figyelembe.

— Turinből írják az „A. A. Z.“-nak, miszerint ott f. hó 2-án a Manin-élek ügyében jelenlevő párisi küldöttség testvérülési ünnepét ülték meg. Tecchio ügyvéd, velencei, köszönetet mondott a szabad (?) Franciaországnak, mely Olaszország újjászervezésére iránti rokonszenvét oly kétségtelen módon tanúsítja. De Lasteyrie egy hosszú beszédben azon biztosítást fejezte ki, hogy ezen rokonszenvnek valóban léteznek és nem mulékonyak, hanem mélyek és tartósak, és hogy ő hön vágyódik azon alkalom után, melyen a francziák megmutatják, hogy ő igazat mondott. Farina senator a királyt, mint a hadsereg vezérét, élteté, kin Olaszország reményeinek nagy része alapszik. Szóval: a Franciaország és Piemont közti szövetség a legnagyobb ömledések közt meg lön kötve, a Lasteyriet éri majd a felelősség, ha előbb-utóbb némely családok fordulnak elő. — Általános bálmulatot idézett Turinban az elő, hogy gr. Cavour Luganón átutaztában a baloldal vezérét Brofferiot meglátogatta és nála ebédelt. Torelli és Farini urak is jelen voltak ez ebédnél, mely után a helyhatóságok és sok lakos fáklyával jelent meg Brofferio lakása előtt, gr. Cavournak tiszteletüket bemutatandók.

UJ POSTA

— III. Napoleon szólott Cherbourgban, mint szokott a jelenkor Sphyn-

xe. Szónoklata, minden békehajlamos ígék mellett, semmi létező aggályt nem csendített le, semmi új reményeket nem ébresztett. A „császár békéje“ most se az az olaj, mely a sok bizonytalanság miatt beteggá lett lelkeket meggyógyította. A császármondja ugyan, hogy a világnak nincs miért nyugtalansággal tekintenie a cherbourgi erődre, mert Franciaország csak akkor visel háborút, midőn a nemzet becsülete, s a népek érdekei körül forog a kérdés. De éppen az a baj, hogy nem tudni, mit tarthat majd Napoleon a nemzet becsületének, s a népek érdekének; — rugalmas szavak ezek, mivel Napoleonnak idő és helyviszonyok szerint más más nézetei vannak a népek érdekeiről. Uralkodásának rövid története azt mutatja, hogy neki legfőbb elve: a Franciaország feletti uralkodás. Mihelyt ez elve engedi vagy követeli, a nemzet becsülete vagy a népek érdekei is azonnal kockáztatva tűnnek fel előtte. Példa erre a politika, melyet Franciaország az utóbbi időben Törökországban, a Dunai-fejedelemségekben, s Montenegróban követ. Láthatni ebből, hogy éppen azon phrasiban, melynek általános megnyugtatóssá kellene szolgálnia, legkisebb kezesessé se fekszik a béke fenntartása mellett. Annny világosan kiderül e beszédből, hogy Napoleon nem uralkodik többé a helyzet felett, hanem csak a legszűkebb eszközök, a legmerészebb rendszabályok által tartja fenn ezen uralkodását.

— A francia lapok, nem csoda, hogy a császári beszédnek békés jelentőségét emelik ki, sőt, hogy a börze is el van bódulva a béke illatjától. Csak az a „Times“ nem volna oly nyers őszinte, mely a francziának kerekén kimondja, hogy igaz angolban oly vár felállítását, mint Cherbourg, őszinte sajnálatnál egyéb érzelmeket nem

költhet, s úgy vélekedik, hogy a franczia sojtó ily érzelmen nem is csodálkozhatik, hisz ő se tagadta el kedvetlenségét az antwerpi erődtények felett, pedig ez valóban csak védelmi-mű, míg az Anglia elleni támadó hadműveleteket könnyíteni.

— Mint Londonból írják, az angol kabinetnek szándéka, a közelebbi ülés megnyitásával, a parlamentől hitelt kívánni a végett: hogy Angolország tengerei készületeit aránylag oly terjedelemben lehessen kifejteni, minőt e perczben a franczia tengerészlet felmutat. Ez alkalommal a „M. Post“ azon vitákra vonatkozólag, melyek a napokban folytak a belga kamrában (Antwerpen erődtését illetőleg) ezen megjegyzést teszi: a kisebb európai államok megkímélhetik magokat a készülétekkel, s Angliára hagyatják az ő megvédésük gondját azon esetre, ha valaki a szerződéseket megsértene.

— A párisi conferentia diplomatái neki busultak, s egymásra tartják üléseiket. Már a tizenhatodik ülést is megtarták f. hó 12-kén. A tizenegyedik ülésben, mint a kölni lapnak, írják, a conferentia tagjai a Dunai-fejedelemségeket illető statutumok szerkesztését olvasták fel, s arra némely észrevételeket tettek. E munkát folytatták a tizenötödik ülésben. Mint írják, a dunai hajózás ügye is szóba jött, s itt is közel állanak az egyetértéshez.

— Viktoria királynő és a herceg-férj f. hó 12-én este Potsdamba érkezett. Nagy néptömeg volt jelen, mely a királynőt fennén éljenzte.

Bécsi börze. — Auguszt. 14-ikén. Erdélyi urbéri papir 82 $\frac{3}{4}$. Magyar urbéri papir 83 $\frac{1}{4}$. Nemzeti kölcsön 83 $\frac{1}{8}$. Arany 7. darabja 4 frt 50 $\frac{3}{10}$ kr) Ezüst 4 $\frac{1}{4}$.

Felelős a szerkesztésért BERDE ARON.

Urbérkárptóliási tüke-utalványozás.

A szászvárosi cs. k. megyei törv. utján Dragotta Samu örökösének szohodói b. u. 149 ft 3 $\frac{3}{4}$ kr. — Baternay Pólinak brádi, czercezi, kuretyi, zárajézi, kristyori b. u. 4212 ft 14 $\frac{1}{4}$ kr. — Cserna Dénesnek csernai, bujturi b. u. 1355 ft 22 $\frac{1}{4}$ kr. — Filip Zsuzsanna Nopcsa Józsefnek haczasai b. u. 204 ft 36 kr. Nopcsa Józsefnek bunyillai, gyalári b. u. 460 ft 14 kr. — Szereday Ignácnak bojabirzi, lestnyeki, godinesdi birt. után 2980 ft 26 kr. — Ugyanannak dumbraviczi, mikanesdi b. u. 195 ft 3 kr. — Kozolay Francziskának bojabirzi, lestnyeki b. u. 1743 ft 43 $\frac{3}{4}$ kr. — d. m. merisori, nyavalyásfalvi, m. solymosi b. u. 2110 ft 6 $\frac{1}{4}$ kr. — Farkas Évának öz. Kis Zsigmond-nának tataresdi, panki, dumbraviczi b. u. 2187 ft 57 kr. — öz. Szereday Domokosnak tar-

nadai, kajaneli b. u. 3406 ft 7 kr. — Markosán Sándornak kecskedagai birt. u. 145 ft. — Gálfi István, Samu és Józsefnek magurai, n. tóti b. u. 475 ft 41 kr. — Markosán Sándor, Enyedi György, Zsófia, Vinczi Józsefné és Csuka Zsuzsának bánpataki b. u. 98 ft 8 kr. — Andrács Jánosnak sily-macsedi, parosenyi b. u. 253 ft — ifj. Balázs Balintnak galaczi, füzesdi, li-vadenyi, hobicezyi birt. u. 2719 ft. — Maralzsák örökösinek seréti b. u. 1043 ft 45 $\frac{3}{4}$ kr. — Palkó Ferencnek lindinai, teleki b. u. 513 ft 7 $\frac{2}{4}$ kr. — Bornemisza József örökösinek m. brettlyei, macsói, strigy-plopi, lunkányi, kis-kanali, bosorodi, gonczagai b. u. 48904 frt 27 kr. — Bornemisza Pálnak kalamanesdi b. u. 1602 ft 41 kr. — ifj. Bogya Józsefnek rudai b. u. 600 ft 15 kr. — Nopcsa Samunak str.-sz.-györgyi b. u. 704 ft 33 kr. — Fekete György örökösinek repási b. u. 68 ft 32 kr. — Ferencz Jánosnak magurai b. u. 77 ft 39 kr.

Bucsi Lászlónak szohodói, bunyillai, boos-grosi b. u. 396 ft 58 kr urb. kárp. tüke és járul. utalv. A köv. bead. okt. 15-ig. Tárgy. nap dec. 20-ka 1858. d. e. 9 órákor.

A dézsi cs. k. megyei törv. utján Le Camus Lajosnak konkolyfalvi birt. u. 9642 ft 53 $\frac{1}{4}$ kr urb kárp. tüke és jár. utalv. A köv. bead. okt. 6-ig. Tárgy. nap dec. 6-ka d. e. 9 órákor

A kolozsvári cs. k. megyei törv. utján Zám-bó Anna özvegy Csikány Gergelynek incseli, k. sz.-királyi, kecselisi, m.-valkói meredgyői, magyarórkerei, székelői b. u. 1939 ft 6 $\frac{1}{4}$ kr. — Almádi Samunak szávai, omboczi, sz.-egyedi, kis-deveséri, sz.-sombori birt. u. 3358 ft 3 kr. — Graeca Jánosnak b.-hunyadi, székelői b. után. 181 ft 35 kr. — Fleischmann Dávidnak Siménfalvi Teréz jogositottjának berkesi b. u. 398 ft 17 $\frac{1}{4}$ kr urb. kárp. tüke és jár. utalv. A köv. bead. okt. 6-ig. Tárgy. nap dec. 3-ka d. e. 9 órákor.

A kolozsvári cs. k. megyei törv. utján Füle Istvánnak sz.-czegői, sárvázi b. után. 405 ft 15 kr. — Bogdán Dénesnek borsai b. u. 719 ft 22 kr. — Gyárfás Domokosnak dédai fel-falvi, idecsputaki, magyarói, ligeti, toldalagi b. u. 4718 ft 2 $\frac{3}{4}$ kr. — Istvánfy Sándornak magyar-köblői b. u. 210 ft 17 kr. — Kovács u. 226 ft 15 kr. — pokostelkei után 129 ft 22 kr. — d. m. magyar- és hosszú-macsói, jákótelki b. u. 559 ft 45 kr. — Gáman Sándornak szá-vai b. u. 352 ft 55 kr. — Kemény Jánosnak f. k.-nyárlói b. u. 702 ft 38 kr. — Réth y Józsefnek dedrádi b. u. 1047 ft 59 kr. — Gyárfás Domokosnak vajolai b. u. 128 ft. — Vajda Samunak vármerei b. u. 4621 ft 14 $\frac{1}{4}$ kr urb. kárp. tüke és jár. utalv. A köv. bead. okt. 6-ig. Tárgy. nap dec. 6-ka d. e. 9 órákor.

HIVATALOS HIRDETÉS.

(495) (3-3)

Nro. 3921. — 1858.

Hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. városának Kolozsvárt a Szamos malomárkán lévő, elegendő vízerővel ellátott két malmának, melyek közül egyik jelenleg nyolcz, a másik nygy kerekű malmokká alakítása czélozatlán, e végre ezennel csdó nyitattik, s a vállalkozni kívánók, kik ezen malmoknak malmokká alakítását a jelenkor kívánatainak megfelelő állapotba helyezését saját költségükön oly móddal elvállalni kívánnak, hogy ezen malmokat azután bizonyos éveken át magok használják, s az ez iránt tartandó egyezés folytán megállítandó évek eltelté után azokat éppen oly állapotban, a milyenben az átalakításkor lesznek, a város birtokába visszabocsátani fogják, ezennel felszólítanak, hogy ez iránti ajánlatukat, a malmok átalakítása tervével együtt, az előírt tanács-hoz, hol azután az e tárgyú egyezkedés további részleteire nézve is a tárgyalás történni fog, folyó évi szeptember utolsó napjáig adják be.

A kolozsvári tanácsból, aug. 2., 1858.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(497) (3-3)

Felszólítás az olajmag-termesztőkhez.

Alól irt cs. kir. orsz. szabad. olajgyára Erdélyben Brassóban, felszólítja a két magyarhon minden földbirtokosait, és mezei gazdáit, hogy gyára számára repce, len és biczmagot folyó áron minőséghez képest vásárolni hajlandó levén, minden e körüli ajánlatokat közvetlen hozzá intézni kér.

Egyszersmind késznek ajánlkozik, az éjszakerikai új olajmagból Bivicz név alatt, a termeszteni kívánóknak jutányos áron p. p. szolgálatni, a pénz bérmentes beküldése és utolsó posta közlése mellett, figyelemztetvén az illetőket, miszerint ezen új olajnövény a hívesebb és nedvesebb helyen is igen jól tenyészthető, és mind a természetükre, mind pedig a gyára nézve sikerdus eredményt ígér.

Constantin Joann, (lakása, Brassó, Bolonya 199. sz. a.)

(496) (3-3)

Bor-hirdetés.

Sok helyen tapasztaltatott, hogy a legjobb erejű, és ízű 6-borok magokat fölemészttették elannyira, hogy ezelté váltak, vagy az eczetesedésben átmenendőknek mutatkoznak, az ily borok elvesztvén előbbeni erejüket és jóságukat csakis potom-áron vesztegetődnek el eczet gyárosoknak tetemes nagy kárral, és hogy kár ne történjék, a kárnak mily nagy, vagy kicsiny mennyiségben ilyen tökéletes ezelté vált, vagy eczetesedő borai lennének, az azt akarja, hogy előbbeni állapotjukba visszahozassanak Fűzesi Árpád urnak ezimezve bérmentes levelét küldje kolozsvári könyvtáros Stein János ur kereskedésébe, melyben föl legyen írva, hogy ki bora, hol a lakása, és mennyi számu ilyen bora lehet; mert fel fog kerestetni az illető egyén által ha Kolozsvárt lesz lakása, ha pedig len messzibb, vagy bármily távolban, intézkedjék levélben a mimódóni értekeződhetés iránt is, mert rögtön választ fog kapni; csekély díjért a tökéletes bor-eczet, vagy eczetesedő hajlamu bor, a maga volt jó bor állapotjába fog visszahozatni.

(498) (2-3)

Kárpitos-mű és butorraktár.

Tisztelettel jelentem, hogy raktáromat bécsi és hazai készítményekkel ujón s nagyszerűleg

fölszereltem. — Találtatnak nálam siffonierek, ágyfák, állványok, szervantok, mosdó-, kredenz-, trima-, kártya-, olvasó-, pipere-, kisebb s nagyobb varró-asztalok, szagtalan szűkség székek, ruha és virág-tartók, szalma és nádas-székek, s különösen ajánlhatom a most divatba jött egy darabfából hajtott székeket, melyek könnyűsége s tartóssága tekintetében mindent felülmulnak; megrendeléseket is fogadok el, mire nézve a mustrák és a gyári árok meglekinthetők; hozathatok vasból és fából összehajtható úti-butorakat; szolgálhatok töltött és töltetlen politurás garnitúrákkal, melyekből egy pamlag két káros, hat kis szék, egy lábszék, rugóra töltve, 110 pf. töltetlen 65 pf. kezdődik; kaphatók paplanok, matrácok készen és rendelés szerint el vagyok látva a legelső gyárakból a legszebb spalir mustrákkal, melyek majdnem oly olcsóba jönnek, mint a festések, s mégis annál szebbek, tartósabbak s könnyen takaríthatók, a megrendeléseket ismert készségem mellett lehető olcsó áron s leggyorsabban fogom telje síteni.

Kolozsvárt, aug. 10. 1858.

Tauffer Eduárd, raktáram monostor utca Redute-épületben.

(494) (3-3)

Eladó orgona.

Egy kised ORGONA minden hozzávaló szerzőmokkal eladó. Ertekeződhetni eziránt a Dr. Patlak ur piaczori házánál földszint a tulajdonosnál.

(493) (2-3)

Edictum.

A zilahi cs. k. kerületi törvényszék ezennel közhírré teszi, hogy a sárospataki ev. reform. főiskolához tartozó, Kraszna és Boján helységek határában fekvő s a m. jul. 5-kén kelt edictumban már körülményesebben leírt javaknak önkényes és nyilvános árverése, az illető felha-

almazott Tóth Sámuel kérelmére f. évi auguszt. 8-ról október 5-re d. e. 9 órára tételtt át.

A résztvenni kívánók tehát az irt napon jelenjenek meg Krasznán a község házában.

A cs. k. kerületi törvényszék tanácsából.

Zilah, aug. 2-kán, 1858.

Fillenbaum m. k.

(499) (1-6)

STEIN JÁNOS kiadókönyvtáros-nál Kolozsvárt

éppen most jelent meg, és minden könyvtáros-nál kapható:

LATIN-MAGYAR

ISKOLAI SZOTÁR.

Dolgozta néhány kolozsvári tanár.

Szerkesztették Finály Henrik és Régeni István.

62 iv. N.-8-rét.

Sűrű díszes nyomással ára 5 pf.

E munka a legjobb, és legújabb philológiai kútfőkből nagy gondnal van egybeszerkesztve, és történelmi, hitregi és régiségügyi magyarázatival, a hiányzó ebbeli kézikönyveket is nagy mértékben pótolja. A szerkesztők, mint tapasztalt szaktanítók mindent elkövettek, hogy a munkával biztos és könnyen kezelhető vezért nyújtsanak a gymnasiumi ifjúságnak az őskori római remekírók olvasására.

Hogy a könyv megszerzése az iskolákra nézve könnyebb legyen, a kiadó az egyenesen nála megrendelt példányokat bérmentesen szállítja rendeltetők helyére, és minden egyszerre rendelt tíz példány után egy tisztelet példányt szolgál.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda Nyomdájában.